

BG05M2OP001-3.004-0001 „Нов шанс за успех“

Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“

АДАптиРАНА УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО ИСТОРИЯ И ЦИВИЛИЗАЦИИ ЗА III ЕТАП НА ОБУЧЕНИЕ В КУРС ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КОМПЕТЕНТНОСТИ ОТ ПРОГИМНАЗИАЛНИЯ ЕТАП НА ОСНОВНАТА СТЕПЕН НА ОБРАЗОВАНИЕ

КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Учебната програма по история и цивилизации за VII клас е предназначена за лица, навършили 16 години, които не са ученици. Тя е съобразена изцяло с учебната програма за общообразователна подготовка по история и цивилизации за VII клас.

Учебното съдържание е свързано с националната ни история и обхваща периода от началото на Възраждането (XVIII в.) до началото на XXI в. В този курс обучаемите се запознават с процесите на модернизация в българското общество и трудния път на изграждане на съвременните ценности на българите. Утвърждава се съзнанието за национална идентичност и разбирането за гражданската отговорност и активната роля на личността. В процеса на обучение се затвърждават и развиват уменията за овладяване и прилагане на специфични техники на историческото познание.

Учебната програма е съобразена с утвърдения учебен план за обучение на възрастни. В рамките на курса и на предвидените 24 учебни часа се осигурява постигането на очакваните резултати, определени с Държавните образователни стандарти от обучението по история и цивилизации в края на седми клас.

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Теми	Компетентности като очаквани резултати от обучението	Нови понятия
<p>Тема 1. Българско възраждане (XVIII – XIX в.)</p> <p><i>Акценти:</i></p> <p>Идеи и политики</p> <p><i>1.1.1. Новото време и българите. Първите будители: Паисий Хилендарски и Софроний Врачански</i></p> <p><i>1.1.2. Движение за светска просвета и независима църква</i></p> <p><i>1.1.3. Българското националноосвободително движение</i></p> <p><i>1.1.4. Априлско въстание</i></p> <p><i>1.1.5. Руско-турска освободителна война (1877-1878 г.)</i></p>	<p>Представя Българското възраждане като преход към Новото време.</p> <p>Познава духовните процеси в българското общество.</p> <p>Разбира необходимостта от светска просвета и независима църква.</p> <p>Описва основните идеи за национално освобождение.</p> <p>Представя подготовката, избухването и последиците от Априлското въстание (1876 г.).</p> <p>Представя причините и последиците от Руско-турската освободителна война (1877-1878 г.).</p> <p>Посочва примери за идеи, свързани с конкретни исторически личности.</p> <p>Използва хронологични и пространствени ориентири при описание на исторически събития.</p> <p>Обяснява основни исторически понятия и посочва примери за тях.</p> <p>Търси и подбира информация чрез ИКТ по зададени показатели за исторически личности от епохата.</p> <p>Свързва стопанските промени в българските земи с</p>	<p>Българско възраждане</p> <p>светско образование</p> <p>интелигенция</p> <p>нация</p> <p>Екзархия</p> <p>Велики сили</p>

<p>1.2. Общество и всекидневен живот</p> <p><i>1.2.1. Стопански и обществени промени през XVIII-XIX век</i></p> <p>1.3. Култура и културно наследство</p> <p><i>1.3.1. Българската култура през Възраждането</i></p>	<p>реформите в Османската империя.</p> <p>Представя новите социални групи в българското възрожденско общество.</p> <p>Описва белезите на „европеизацията“ на възрожденските българи в облеклото и интериора на домовете им въз основа на изображения.</p> <p>Различава традиционни и нови празници.</p> <p>Дава примери за промени в духовния живот на българите в резултат на европейското културно влияние.</p> <p>Свързва възрожденски творци с техни произведения.</p> <p>Разпознава характерни паметници на националната култура.</p>	<p>модернизация</p> <p>реформа</p>
<p>Тема 2. България от Освобождението до края на Втората световна война</p> <p>Акценти:</p> <p>2.1. Държавност и политики</p> <p><i>2.1.1. Възникване на българския национален въпрос Изграждане на Княжество България</i></p> <p><i>2.1.2. Съединението на Източна Румелия с Княжество България и неговата защита</i></p> <p><i>2.1.3. България в края на XIX –</i></p>	<p>Разбира възникването на българския национален въпрос като резултат от решенията на Берлинския конгрес от 1878 г.</p> <p>Познава основни идеи на либерали и консерватори за устройството на България.</p> <p>Представя устройството на Княжество България според Търновската конституция.</p> <p>Разграничава видовете власти и техните институции.</p> <p>Изброява основни права и задължения на българските граждани според Търновската конституция.</p> <p>Представя последиците от Съединението на Източна Румелия с Княжество България.</p> <p>Обяснява значението на обявяването на Независимостта</p>	<p>български национален въпрос</p> <p>конституция</p> <p>законодателна власт</p> <p>изпълнителна власт</p> <p>съдебна власт</p> <p>държавни институции:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Народно събрание -Министерски съвет <p>политическа партия</p> <p>парламентарни избори</p>

<p><i>началото на XX век</i></p> <p><i>2.1.4. Войни за национално обединение (1912-1918 г.)</i></p> <p><i>2.1.5. България в периода между двете световни войни</i></p> <p><i>2.1.6. България в годините на Втората световна война</i></p> <p>2.2. Общество и всекидневен живот</p> <p><i>2.2.1. Развитие на стопанството и модернизация на българското общество след Освобождението</i></p> <p>2.3. Култура и културно наследство</p> <p><i>2.3.1. Българската култура след Освобождението</i></p>	<p>през 1908 г.</p> <p>Открива причини и последици от Балканските войни и Първата световна война.</p> <p>Проследява с помощта на карта промените в границите на България от 1878 до 1940 г.</p> <p>Разбира значението на действията за спасяване на българските евреи през Втората световна война.</p> <p>Посочва европейските белези в бита и ежедневието на българите: облекло, храна, навици, развлечения.</p> <p>Търси и подбира информация чрез ИКТ за модернизацията на българското общество.</p> <p>Свързва български творци и произведения в областта на литературата, изкуството и архитектурата с европейски културни течения.</p>	<p>опозиция</p> <p>преврат</p> <p>авторитарна власт</p>
<p><u>Тема 3. България след Втората световна война до 1989 г.</u></p> <p>Акценти:</p> <p>3.1. Държавност и политики</p> <p><i>3.1.1. Промяна в политическата система и установяване на</i></p>	<p>Проследява промени, настъпили в политическото развитие на България, настъпили след Втората световна война.</p> <p>Познава основни характеристики на тоталитарната държава.</p> <p>Дава примери за нарушаване на граждански права от комунистическия режим.</p> <p>Дава примери за ролята на СССР във външната политика на</p>	<p>референдум</p> <p>тоталитарно управление</p> <p>култ към личността</p> <p>комунистически режим</p> <p>Източен блок</p>

<p><i>тоталитарно управление</i></p> <p><i>3.1.2. България в Източния блок</i></p> <p>3.2. Общество и всекидневен живот</p> <p><i>3.2.1. Икономически и обществени промени в селото и града</i></p> <p>3.3. Култура и културно наследство</p> <p><i>3.3.1. Българската култура през втората половина на XX век</i></p>	<p>България през втората половина на XX век.</p> <p>Обяснява стопански промени, настъпили при комунистическия режим.</p> <p>Посочва причините за миграции от селото към града.</p> <p>Разбира ролята на пропагандата сред децата и младежите.</p> <p>Посочва приноси на България в европейското и световното културно наследство.</p> <p>Търси и подбира чрез ИКТ по зададени показатели информация за световноизвестни български творци.</p>	<p>миграция</p> <p>пропаганда</p>
<p>Тема 4. България след 1989 г.</p> <p>Акценти:</p> <p>4.1. Държавност и политики</p> <p><i>4.1.1. Краят на комунистическия режим. България в обединяваща се Европа</i></p> <p>4.2. Общество и всекидневен живот</p>	<p>Описва прехода към многопартийна система.</p> <p>Свързва видовете власти в съвременна България с институциите, които ги представляват.</p> <p>Изброява основни права и отговорности на гражданите според Конституцията на Република България.</p> <p>Разбира значението на присъединяването на България към НАТО и Европейския съюз.</p> <p>Дава примери за промени в ежедневието на българите.</p>	<p>НАТО</p> <p>Европейски съюз</p>

<p>4.3. Култура и културно наследство</p>	<p>Разбира положителната роля на новите технологии.</p> <p>Дава примери за българско културно присъствие по света.</p> <p>Представя чрез средствата на ИКТ българи със световни постижения в различни области.</p>	
--	---	--

ОБЩ БРОЙ ЧАСОВЕ – 24 часа

СПЕЦИФИЧНИ МЕТОДИ И ФОРМИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОСТИЖЕНИЯТА НА ОБУЧАЕМИТЕ

Оценяването на постиженията на обучаемите отразява равнището на достигане на очакваните резултати в учебната програма. То отчита динамиката в различните сфери на познавателната им дейност (усвояване и преработване на информация, прилагане на знания и умения, формиране на компетентности). Необходимо е да се има предвид и личният индивидуален жизнен или професионален опит на обучаемите. Поради спецификата и разнообразния характер на очакваните резултати, при оценяването могат да се използват различни методи и средства за проверка и оценка.

Оценката в края на курса се формира въз основа на текущо оценяване и писмен тест и отразява нивото на постигнатите компетентности през целия период на обучение. Текущото оценяване се извършва на базата на устни и писмени изпитвания (домашни работи, упражнения, практически задачи, проектна дейност, работа в екип и др.). Писменият тест съдържа въпроси и задачи с избираем отговор и задачи с кратък свободен отговор върху основни знания, умения и компетентности от учебната програма.

Обучаемите трябва предварително да са информирани за критериите и системата за оценяване на постиженията им.